

Paikkatietoasiain neuvottelukunta

Neuvottelukunnan toimikauden 5. kokous

Aika: Torstai 17.8.2017 klo 13.30–16.00
Paikka: Säätytalo, Sali 23, Snellmaninkatu 9–11, Helsinki

Osallistujat

Puheenjohtaja
Antti Vertanen, maa- ja metsätalousministeriö

Neuvottelukunnan jäsenet
Niina Ahtonen, Geologian tutkimuskeskus
Alfred Colpaert, Itä-Suomen yliopisto
Ari-Pekka Dag, sisäministeriö
Kai Karsma, työ- ja elinkeinoministeriö
Anne Kauhanen-Simanainen, valtiovarainministeriö
Mirja Metsälä, Espoon kaupunki
Seija Miettinen-Bellevergue, liikenne- ja viestintäministeriö
Aulikki Pakanen, puolustusministeriö
Pasi Piela, Tilastokeskus (Marja Tammilehto-Luoteen sijaisena)
Reijo Prokkola, Liikennevirasto
Tarja Riihisaari, Ilmatieteen laitos
Kimmo Soukki, Terrasolid Oy
Yrjö Sucksdorff, Suomen ympäristökeskus
Aulis Tynkkynen, ympäristöministeriö (Riitta Autereen sijaisena)

Pysyvät asiantuntijat
Juha Vilhomaa, Maanmittauslaitos

Vierailevat asiantuntijat
Antti Jakobsson, Maanmittauslaitos
Kari-Pekka Karlsson, maa- ja metsätalousministeriö

Sihteeristö
Claudia Bergroth, Maanmittauslaitos (siht.)
Panu Muhli, Maanmittauslaitos

Poissa
Aleksi Yrttiaho, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Muistio

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleeksi toimikauden viidenteen kokoukseen. Asialista (liite 1) hyväksyttiin ilman muutoksia.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Neuvottelukunta hyväksyi edellisen kokouksen [muistion](#) muutoksitta.

3. INSPIRE-toimeenpano

3.1. MIG-työn tilannekatsaus

Muhli esitteli MIG-työn tilannekatsauksen. Tilanne on tarkemmin kuvattu liitteessä 2.

3.1.1 MIG-ryhmän ja INSPIRE-komitean kokoukset 13.–14.6.2017

INSPIRE-toimeenpanon ylläpidon ja kehittämisen strateginen MIG-ryhmä (Maintenance and Implementation Group) sekä INSPIRE-komitea (IC) kokoontuivat Brysselissä 13.–14.6.2017. Kokousten päällimmäisinä tavoitteina oli saada mandaatti toimeenpanon kehittämisen jatkamiselle sekä lainsäädännön muutostyön käynnistämiseksi. Suomesta kokouksiin osallistuivat sihteeristöstä Panu Muhli sekä puheenjohtaja Antti Vertanen.

MIG-ryhmän kokouksessa hyväksyttiin kolmen uuden työpaketin valmistelu uuteen työohjelmaan. Uudet työpaketit on esitelty liitteessä 2.

Kokouksessa käsiteltiin myös Euroopan komission laatimia Country Fiche -raportteja INSPIRE-toimeenpanon tilanteesta jäsenmaissa. Raportit perustuvat jäsenmaiden toimittamiin seurantatietoihin ja INSPIRE-toimenpidesuunnitelmiin. Raportteihin on pyydetty kommentteja jäsenmailta ja lopulliset versiot julkaistaan komission INSPIRE-sivustolla elo-syyskuussa. Kunkin jäsenmaan erillisen raportin lisäksi komissio on laatinut myös yhteenvedon, joka sisältää kootusti kaikkien jäsenmaiden INSPIRE-toimeenpanon tilannekuvan (liite 3). Yhteenvedo julkaistaan samalla sivustolla lähiaikoina. Suomi on toimittanut komissiolle kansalliset kommentit sekä yhteenvedosta että maakohtaisesta Country Fiche -koosteesta.

Kokouksen sisältö on kuvattu tarkemmin MIG-kokouksen muistiossa liitteessä 4. Kokouksen [agenda](#) ja liitteet on julkaistu MIG Collaboration Platform -työtilassa.

Viime syksyllä käynnistyneen seurannan ja raportoinnin kehittämisen työryhmän 2016.2 työn pohjalta laadittu ehdotus oli esillä INSPIRE-komitean kokouksessa. Ehdotuksen taustalla on tavoite keventää raportoinnista aiheutuva työtaakkaa vuoteen 2019 mennessä automatisoimalla raportointia, mikä edellyttää säädöstason muutoksia.

MIG-ryhmän seuraava kokous järjestetään Brysselissä joulukuussa 2017, jolloin tavoitteena on MIWP-työohjelman päivitetyn version hyväksyminen. Samassa yhteydessä kokoontuu myös INSPIRE-komitea, jolloin ensimmäinen luonnos mahdollisista lainsäädännön muutoksista tulee käsittelemään. INSPIRE-komitea on elin komission konsultointiin lainsäädäntöä koskeissa kysymyksissä.

3.1.2 Euroopan komission ehdotus INSPIRE-toimeenpanosääntöjen muuttamisesta

Euroopan komissio on pyytänyt jäsenmailta kommentteja komission ehdotukseen yhteentoimivuusasetuksen (1253/2013, 1089/2010) muuttamisesta (liite 5). Pyyntö koskee erityisesti INSPIRE-direktiivin liitteen III tietotuotteita. Direktiivin liitteiden I-II osalta kommentit on rajattu teknisiin korjauksiin. Palautteen perusteella komissio joko käynnistää lainsäädännön muutosten luonnostelun tai muutoksiin ei ryhdytä. Seuraava käsittely on MIG-ryhmän kokouksen yhteydessä joulukuussa 2017, mikäli muutoksia tehdään. Mahdolliset asetustason muutokset tulevat voimaan liitteessä 5 esitetyn aikataulun mukaan aikaisintaan joulukuussa 2018.

INSPIRE sihteeristö tulee keräämään velvoitetuilta tiedontuottajilta muutosehdotuksia ja toimittaa saadut kommentit eteenpäin komissiolle 15.9.2017 mennessä. Muutosehdotukset ovat laajennetun sihteeristön kokouksen asialistalla 23.8.2017.

Päätettiin, että toimeenpanosääntöjen kommentointipyyntöstä viestitään laajemmin ja muutosehdotuksia pyydetään kaikilta velvoitetuille viranomaisilta. Tiukan aikataulun vuoksi sovittiin, että muutoksia koskevia yksityiskohtia voidaan tarvittaessa täydentää jälkepäin.

3.2. INSPIRE-toimeenpanon tilannekatsaus ja seurannan välineet

Bergroth esitteli Suomen INSPIRE-toimeenpanon ja -seurannan tilannekatsauksen. Tilanne on kuvattuna tarkemmin liitteessä 6.

3.2.1 INSPIRE-toimenpidesuunnitelma

Komissio on ilmoittanut antavansa palautetta jäsenmaiden INSPIRE-toimenpidesuunnitelmista syksyn aikana.

Uusi toimenpide INSPIRE-toimenpidesuunnitelmasta on toteutunut kansallisen luettelopalvelun tuotantoversion valmistuessa kesän aikana. Veloitettujen viranomaisten toimeenpanosuunnitelmien osalta tilanne ei ole merkittävästi muuttunut neuvottelukunnan edellisen kokouksen jälkeen. Suunnitelmia on toimitettu sihteeristölle yhteensä noin 60 kappaletta, joista osa on viranomaisten yhteisiä.

3.2.2 Kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin seurannan välineet

Toistaiseksi kansallisella tasolla ei ole riippumatonta ja ajantasaista työkalua INSPIRE-toimeenpanon tai kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin tilan ja kehityksen seurantaan. Kansallinen seurantatyökalu mahdollistaisi tuen kohdistamisen apua eniten tarvitseville ja antaisi ajantasaisen kokonaiskuvan paikkatietoinfrastruktuurin ja INSPIRE-toimeenpanon tilanteesta.

Neuvottelukunta kannatti kansallisen seurantatyökalun kehittämistä. Puheenvuoroissa todettiin seurantatyökalun parantavan läpinäkyvyyttä ja se voisi tarjota avustavia rakenteita muihin kansallisiin prosesseihin. Tärkeänä nähtiin, että työkalun toteutus ei johtaisi olemassa olevan tiedon uudelleenkeruuseen. Myös kansallista hyötyä ja tarvelähtöisyyttä korostettiin seurantatyökalusta käydyssä keskustelussa. Seurantatyökalun toteutukseen ei otettu kantaa.

4. Paikkatietopoliittinen selonteko

4.1. Hankkeen/työvaliokunnan tilannekatsaus

Hankepäällikkö Kari-Pekka Karlsson esitteli paikkatietopoliittisen selonteon tilannekatsauksen (liite 7).

Selonteon luonnosversio (v 0.1) on ollut kommenttikierroksella kesän aikana. Kommentteja saapui yhteensä kolme kappaletta, joiden pohjalta muokattu versio oli hankeryhmän käsittelyssä 14.8.2017. Selonteon hankeryhmä kokoontuu käsittelemään luonnosta seuraavan kerran 24.8.2017, jonka jälkeen uusi luonnosversio toimitetaan eteenpäin strategiselle ohjausryhmälle torstaina 31.8.2017. Strateginen ohjausryhmä kokoontuu 7.9.2017.

Luonnos tulee neuvottelukunnalle kommentoitavaksi syyskuun alussa 4.–7.9.2017 ennen strategisen ohjausryhmän kokousta. **Karlsson kutsuu** työvaliokunnan kokoon.

Strategisen ohjausryhmän tekemien linjausten pohjalta selonteko lähtee mahdollisimman nopeasti laajaan kommentointikäsitteilyyn kaikille selontekotyöhön osallistuneille tahoille sekä selonteon virallisille verkkosivuille. Kommenttikierros päättyy selontekoaiheiseen seminaariin syyskuun lopussa. **Jakelukanavia voi ehdottaa suoraan hankepäällikölle.** Lokakuussa selonteko lähtee viralliselle lausuntokierrokselle.

Puheenjohtaja esitteli nykyisen luonnosversion sisällysluettelon neuvottelukunnalle.

Taloudellisen merkityksen korostaminen selonteossa nähtiin tärkeänä alustusta seuranneessa keskustelussa. **Hankepäällikkö pyysi neuvottelukunnan jäseniä toimittamaan** mahdolliset laskelmat paikkatiedon hyödyntämisen taloudellisista vaikutuksista suoraan hankepäällikölle.

5. Julkisen hallinnon yhteinen paikkatietoalusta -hanke

5.1. Hankkeen/työvaliokunnan tilannekatsaus

Paikkatietoalusta-hankkeen hankepäällikkö Antti Jakobsson esitteli hankkeen tilannekatsauksen. Hankkeen tilanne ja käytötapauskuvaukset on kuvattu tarkemmin liitteessä 8.

Jakobsson esitteli neuvottelukunnalle Paikkatietoalusta-hankkeen esittelyvideon. Video on katseltavissa hankkeen [YouTube-kanavalta](#), josta löytyy myös muuta videomateriaalia, kuten videoblogeja hankkeen aihepiireistä.

Tällä hetkellä käynnissä oleva hankkeen ensimmäinen valmisteluvaihe jatkuu vuoden loppuun saakka. Mikäli rahoitus myönnetään, käynnistyy ensimmäinen toteutusvaihe tammikuussa 2018. Ensimmäisen pilotointivaiheen on suunnitelmien mukaan määrä käynnistyä syyskuun puolivälissä.

Eduskunta on hyväksynyt hankkeen lisätalousarvion, mutta maa- ja metsätalousministeriö ei ole vielä vahvistanut lopullista rahoituspäätöstä. Hankkeen liiketoimintamalli ja kustannushyötyarviot viimeistellään syyskuun aikana. Yhdeksi keskeiseksi haasteeksi on tunnistettu alustasta syntyvien hyötyjen ja kustannusten kohtaamattomuus.

Puheenjohtaja esitteli neuvottelukunnalle luonnoksen hankkeen uudesta ohjausmallista, jossa toteutusvaiheeseen ehdotetaan asetettavaksi uusi strateginen johtoryhmä. Neuvottelukunnalla säilyisi uudessa mallissa edelleen kuulemisrooli.

Neuvottelukunta hyväksyi esitetyn uuden ohjausmallin. Neuvottelukunta näki tärkeänä, että uuden elimen tuominen osaksi hankkeen hallintoa ei johda hallinnon yliorganisointumiseen ja keskustelua käytiin myös eri toimijoiden, kuten kuntien edustuksen riittävydestä eri hallinnon tasoilla.

Hankepäällikkö kutsui neuvottelukunnan jäsenet tervetulleeksi ilmoittautumaan Tampereella 1.9.2017 yhdessä Rakennetun ympäristön ja rakentamisen digitalisaatio -hankkeen (KIRA-digi) kanssa järjestettävään tilaisuuteen.

Kesän aikana on valmistunut konsultin laatima selvitys maakutien paikkatietoinfrastruktuurin nykytilasta ja käyttötarpeista. Syyskuussa julkaistaan myös raportti, jossa on tarkasteltu muita eurooppalaisia alustatoteutuksia. Selvityksen mukaan Alankomaissa kunnat voivat maksutta käyttää paikallista PDOK-alustaa, jonka kautta kuntien aineistot kootaan valtakunnalliseen tietokantaan.

5.2. Palaute osahankkeiden toteutussuunnitelmiin

Osahankkeiden toteutussuunnitelmiin saapui kesän aikana muutamia kommentteja. Saapuneiden kommenttien määrä on esitetty osahankkeittain liitteessä 8.

Keskustelussa kysyttiin parasta keinoa seurata teknisen alustan etenemistä. Operatiivisen ohjauksen tasolla parhaaksi keinoksi ehdotettiin hankkeen seuraamista Hankeforumin kautta, joka onnistuu pyytämällä ensin käyttäjätunnukset Confluence-työtilaan. Confluencessa on mahdollista asettaa päivityksistä automaattisen seurantaan.

Puheenvuoroissa nousi esiin myös kriittisten tietojen, kuten osoitteiden, turvaaminen, mikä on huomioitu Paikkatietopoliittisen selonteon tietopoliittisessa ulottuvuudessa. Alustahankkeessa lähtökohtana on lainsäädännön antama viitekehys ja esimerkiksi KMTK-osahankkeessa aineistoille on määritetty turvatasot.

Myös hankkeen rahan käytöstä käytiin keskustelua. Budjetointi tapahtuu ministeriötyöryhmätasolla, osahankkeiden sisällä kysymys on vuorostaan pitkälti kiinni sisäisestä työnjaosta, joka on kirjattu työsuunnitelmaan. Työsuunnitelmissa ei erikseen oteta kantaa siihen, kuka päättää varsinaisesta rahan käytöstä osahankkeen sisällä.

6. JHS-työn koordinointi

6.1 Paikkatiedon JHS-työn/työvaliokunnan tilannekatsaus

Muhli esitteli paikkatiedon JHS-työn tilannekatsauksen. Tilanne on tarkemmin kuvattuna liitteessä 9.

Työryhmävaiheessa olevien suositusten JHS XXX Kansalaishavainnot ja JHS 158 Paikkatiedon metatiedot palautekierrokset käynnistyvät elo- ja syyskuun aikana. JHS 180 (Paikkatiedon sisältöpalvelut) ja JHS 163 (Suomen korkeusjärjestelmä N2000) -päivityshankkeiden työryhmiin pyydetään jäseniä hankesuunnitelmien valmistuttua. Päivitystarpeita ovat aiheuttaneet muun muassa INSPIRE-direktiivin teknisiin ohjeisiin tehdyt muutokset.

Ohjausryhmän [aiemmat kokousmuistiot](#) ovat luettavissa julkisen hallinnon ICT-osaston wiki-sivustolla.

JHS-ohjausryhmän seuraava kokous on torstaina 31.8.2017 klo 14–16 maa- ja metsätalousministeriön tiloissa osoitteessa Hallituskatu 3.

7. Paikkatietoverkoston toiminnan tilannekatsaus

Bergroth esitteli Paikkatietoverkoston toiminnan tilannekatsauksen. Tilanne on kuvattu tarkemmin liitteessä 10.

Paikkatietostrategian toimeenpanon tukeminen -kärkiteeman puheenjohtajisto on kokoontunut kahdesti kesän aikana. Kärkiteema seuraa aktiivisesti Paikkatietopoliittisen selonteon ja Paikkatietoalusta-hankkeen etenemistä [kansallisen paikkatietostrategian ”Päätöksen paikka” 2017–2018](#) toimeenpanon näkökulmasta ja syyskuussa kärkiteema on järjestämässä tapaamisen Paikkatietopoliittisen selonteon hankepäällikön kanssa. Tapaamisen tarkoituksena on keskustella esimerkiksi paikkatietostrategian roolista jatkossa ja osana selontekotyötä.

Paikkatietoikkunan uudistuksen myötä myös [Paikkatietoverkoston sivut](#) ovat siirtyneet Maanmittauslaitoksen verkkosivujen alla oleville uusille Paikkatietojen yhteiskäyttö -sivuille.

Paikkatietoverkoston katsaus 2/2017 julkaistaan elo-syyskuun vaihteessa.

8. Yrityskentän katsaus

Soukki esitteli yrityskentän tilannekatsauksen.

Paikkatietoalan yritysklusteri FLIC:n edellinen puheenjohtaja Mikko Salonen siirtyy tehtävistään Olympiakomiteaan. Yritysklusterin puheenjohtajana jatkaa entinen varapuheenjohtaja Mike von Wehrt.

9. Muut asiat

INSPIRE-konferenssi 4.-8.9.2017

Puheenjohtaja kannusti neuvottelukunnan jäseniä osallistumaan INSPIRE-konferenssiin. Konferenssi järjestetään Ranskan Strasbourgissa ja työpajaosuus Saksan puolella rajakaupunki Kehlissä.

Laserkeilaus 10, Suomi 100 vuotta -seminaari 12.10.2017

Sovittiin, että kutsu 12.10.2017 järjestettävään laserkeilauksen 10-vuotisseminaariin voidaan toimittaa neuvottelukunnan jäsenille. Vilhomaa toimittaa kutsun tarvittaessa sihteeristölle.

Seuraava kokous

Seuraava kokoukset järjestetään maanantaina 2.10.2017 kello 13–16 ja torstaina 30.11.2017 kello 13–16. Molemmat kokoukset pidetään valtiovarainministeriön tiloissa (nh. Jakovara) osoitteessa Mariankatu 9, Helsinki.

Sovittiin, että sihteeristö toimittaa jatkossa kokousajankohdat neuvottelukunnan jäsenille myös sähköisesti kalenterimerkintöinä.

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja julisti kokouksen päättyneeksi.

LIITTEET

Liite 1 [Asialista](#)

Liite 2 [MIG-työn tilannekatsaus](#)

Liite 3 [Tiivistelmäraportti INSPIRE-direktiivin toimeenpanon tilanteesta Euroopan unionissa \(luonnos\)](#)

Liite 4 [MIG-ryhmän kuudennen kokouksen \(13–14.6.2017\) muistio \(luonnos\)](#)

Liite 5 [Euroopan komission ehdotus INSPIRE-toimeenpanosääntöjen muuttamisesta](#)

Liite 6 [INSPIRE-toimeenpanon tilannekatsaus](#)

Liite 7 [Paikkatietopoliittisen selonteon tilannekatsaus](#)

Liite 8 [Paikkatietoalusta-hankkeen tilannekatsaus](#)

Liite 9 [Paikkatiedon JHS -työvaliokunnan tilannekatsaus](#)

Liite 10 [Paikkatietoverkoston tilannekatsaus](#)